

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „Tibiscus” din Timișoara
1.2. Facultatea	Calculatoare și Informatică Aplicată
1.3. Departamentul	Informatică
1.4. Domeniul de studii	Informatică
1.5. Ciclul de studii	Master
1.6. Programul de studii/Calificarea	Administrarea Sistemelor Distribuite

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	PROTOCOALE DE SECURITATE (PS) – MASD112						
2.2. Titularul activității de curs	Conf.univ.dr. Alin Munteanu						
2.3. Titularul activității de seminar	Conf.univ.dr. Alin Munteanu						
2.4. Anul de studiu	1	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DS=sinteză DOB=obligatorie

3. Timpul total estimat

3.1. Numărul de ore pe săptămână	4	din care 3.2. curs	2	3.3. Laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care 3.5. curs	28	3.6. Laborator	28
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platforme electronice de specialitate					28
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					28
Tutoriat					6
Examinări					4
Alte activități					-
3.7. Total ore studiu individual	94				
3.8. Total ore pe semestru	150				
3.9. Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Sisteme de operare, Securitate informatică, Administrarea rețelelor locale, Rețele de calculatoare
4.2. de competențe	Utilizarea bazelor teoretice ale informaticii și a rețelelor de calculatoare; Înțelegerea mecanismelor de funcționare a protocoalelor de comunicație; Cunoașterea principiilor fundamentale de securitate: confidențialitate, integritate, disponibilitate

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs dotată cu videoproiector; Calculator/laptop pentru cadrul didactic; Acces la internet pentru demonstrații și prezentarea unor studii de caz actuale din domeniul securității; Acces la platformă e-learning pentru distribuirea materialelor și comunicarea cu studenții
5.2. de desfășurare a laboratorului	Laborator de informatică dotat cu calculatoare conectate în rețea și acces la internet; Medii virtualizate pentru simularea scenariilor de atac și protecție; Instrumente de analiză și securitate (ex. OpenSSL, firewall software, IDS/IPS, instrumente de testare a vulnerabilităților);

6. Obiectivele disciplinei - rezultate așteptate ale învățării la formarea cărora contribuie parcurgerea și promovarea disciplinei

Cunoștințe	La finalizarea disciplinei, studentul: Cunoaște principiile fundamentale ale securității informației (confidențialitate, integritate, disponibilitate, autentificare, non-repudiare); Înțelege mecanismele criptografice utilizate în protocoalele de securitate (criptografie simetrică și asimetrică, funcții hash, semnături digitale, certificate digitale); Înțelege mecanismele de autentificare, autorizare și control al accesului; Cunoaște metodele de protecție a comunicațiilor în rețele locale și distribuite.
Abilități	La finalizarea disciplinei, studentul este capabil să: Configureze și implementeze protocoale securizate pentru comunicații în rețea; Aplique mecanisme criptografice pentru protejarea datelor; Configureze și gestioneze conexiuni securizate (VPN, IPSec, TLS); Proiecteze soluții de securizare adaptate unor scenarii reale din mediul organizațional.
Responsabilitate și autonomie	Își asumă responsabilitatea pentru configurarea și administrarea securizată a infrastructurilor de comunicații; Aplică principii etice și legale în utilizarea tehnologiilor de securitate; Respectă standardele profesionale și bunele practici în domeniul securității cibernetice.

7. Conținuturi

7.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Vulnerabilități informatice. Politici de securitate informatică	Expunerea interactivă, problematizarea, conversația euristică, documentarea pe web, exemplificarea.	Analiza studiilor de caz privind incidente reale
2. Securitatea în Internet: vulnerabilitatea rețelelor, protecția transmisiei prin criptare, securitatea serviciilor Internet, securitatea prin firewall, tratarea incidentelor de securitate	Expunere interactivă, studiu de caz, dezbateri, analiză comparativă	Corelare cu atacuri reale și mecanisme de prevenție
3. Protocoale de securitate la nivel rețea. IPv6 IPSec . Rețele VPN	Explicație, modelare, analiză arhitecturală	Integrarea mecanismelor de criptare în infrastructuri distribuite
4. Protocoale de securitate la nivel transport. SSL și TLS	Expunere, analiză protocol, exemplificare	Corelare cu HTTPS și securizarea comunicațiilor web
5. Protocoale de securitate la nivel aplicație. Securitatea aplicațiilor uzuale în Internet: SSH, HTTPS, securitatea poștei electronice	Studiu de caz, demonstrație conceptuală	Analiza certificatelor digitale și a mecanismelor PKI
6. Algoritmi de criptare bazați pe cheie publică și cheie privată	Explicație teoretică, modelare matematică, exemplificare	RSA, ECC, semnături digitale
7. Utilizarea schimbului de chei în sistemul Kerberos pentru sisteme distribuite	Expunere, analiză de protocol, modelare	Corelare cu autentificarea centralizată
8. Mecanisme și scheme de autentificare. Kerberos	Problem solving, analiză arhitecturală	Autentificare mutuală și Single Sign-On
9. Sisteme electronice de plăți. Protocolul Secure. Electronic Transaction (SET): caracteristici, criptografia sistemului SET	Expunere, studiu de caz	Analiza mecanismelor criptografice în tranzacții
10. Securitate în sistemul bancar și plăți electronice în Internet	Dezbateri, analiză de risc, studii comparative	Corelare cu standarde moderne (ex. 3D Secure)
11. Metodologii de auditare a securității; instrumente pentru testarea securității rețelelor	Expunere interactivă, exemplificare practică, analiză de scenarii	Introducere în testare de penetrare și evaluare vulnerabilități
12. Auditarea și securizarea unei infrastructuri distribuite	Expunere, studiu de caz	Integrare: VPN + TLS + autentificare + politici + criptografie + audit

13. Proiect final complet descris 14. Recapitulare, Finalizare proiecte	Proiectarea și implementarea unei arhitecturi securizate pentru un sistem distribuit	Proiectul urmărește dezvoltarea competențelor avansate de analiză, proiectare și implementare a protocoalelor de securitate în contexte reale
--	--	---

Bibliografie:

1. T. Dierks, E. Rescorla, The Transport Layer Security (TLS) Protocol Version 1.1, RFC 4346, April 2006
2. Mostafa Hashem, Protocols for Secure Electronic Commerce, CRC Press, 2004
3. P. Hoffman, SMTP Service Extension for Secure SMTP over TLS, RFC 2487, January 1999
4. S. Kent, Security Architecture for the Internet Protocol, RFC 2401, S. Kent, R. Atkinson
5. V. V. Patriciu, M. Ene-Pietrosanu, C. Vaduva, I. Bica, N. Voicu, Securitatea Comertului Electronic, Ed. ALL 2006
6. V. V. Patriciu, M. Ene-Pietrosanu, I. Bica, J. Priescu, Semnături Electronice si Securitate Informatica, Ed. ALL, 2006
7. E. Rescorla, HTTP Over TLS, RFC 2818, May 2000
8. Harold F. Tipton, Micki Krause – Information Security Management Handbook, Auerbach Publications, CRC Press LLC, 2000
9. T. Ylonen, C. Lonvick, The Secure Shell (SSH) Protocol Architecture, RFC 4251, January 2006
10. A.R. Martinez, R.F. Lopez, F.P. Garcia, “Architectures and Protocols for Secure Information Technology Infrastructures”, IGI Global, 2013
11. P.W. Singer, A. Friedman, “Cybersecurity and Cyberwar: What Everyone Needs to Know”, Oxford Press, 2014
12. D. Antonucci, “The Cyber Risk Handbook. Creating and Measuring Effective Cybersecurity Capabilities.”, Wiley, 2017.
13. Kerberos: The Network Authentication Protocol, <http://web.mit.edu/Kerberos/> (accesat 10 martie 2022);
14. Ethernet Standard: IEEE 802.3 CSMA/CD (ETHERNET), <http://www.ieee802.org/3/> (accesat 10 martie 2022)

7.2. Seminar/laborator	Metode de predare/învățare	Observații
1. - Algoritmi de criptare clasici Codul Caesar / Codificări simple / Roata alfabetică / Pig Latin	Exercițiul, discuțiile și dezbaterile, modelarea, proiectul, lucrul în grup organizat	Introducere în conceptele fundamentale de criptografie
2. Algoritmi de criptare clasici Tabela Viginere / Tabela Porta / Codificări matrice / Codificări Bifid	Exercițiu aplicativ, analiză comparativă, lucru în echipă	Evidențierea limitărilor criptografiei clasice
3. Algoritmi moderni de criptare: - DES / Triplu DES / RC5	Exercițiul, modelare, studiu de caz	Analiza vulnerabilităților istorice
4. Algoritmi moderni de criptare: - AES / RSA	Modelare matematică, aplicații practice	Compararea criptării simetrice și asimetrice
5. Cerințele unei infrastructuri bazată pe chei publice și private	Exercițiul, dezbateri, modelare	Fundamentarea conceptului de PKI
6. Detalierea mecanismelor complete de comunicare în cadrul unei PKI. Funcționalitatea autorității de certificare. Mecanisme de protecție a cheii private a autorității de certificare	Studiu de caz, analiză arhitecturală	Structura unei infrastructuri reale
7. Generarea de certificate digitale. Securitatea cheii private a unui utilizator din cadrul PKI. Semnarea acestora de către autoritatea de certificare.	Exercițiu practic, simulare	Implementare într-un mediu virtualizat
8. Semnarea documentelor folosind cheia privată	Aplicații practice, modelare	Utilizarea OpenSSL sau echivalent
9. Verificarea semnăturilor digitale folosind cheia publică a semnatarului. Validarea cheii publice a semnatarului și a certificatului său digital cu ajutorul cheii publice a autorității de certificare	Exercițiu practic, analiză protocol	Lanțul de încredere
10. Anularea unui certificat digital emis. Liste de revocare a certificatelor (CRL).	Demonstrație practică, analiză scenarii	Gestionarea incidentelor de securitate
11. Posibile soluții de dezvoltare și îmbunătățiri ulterioare a infrastructurii PKI dezvoltate. Integrarea acestora cu mecanisme web-based.	Studiu de caz, problem solving	Integrare cu aplicații HTTPS
12. Auditarea și securizarea unei infrastructuri distribuite	Expunere, studiu de caz, analiză aplicativă, dezbateri, lucru în echipă	Integrare: VPN + TLS + mecanisme de autentificare

13.Proiect – Proiectarea unei infrastructuri PKI pentru o organizație distribuită	Învățare prin proiect, lucru în echipă, mentorat	Evaluare finală integrată (configurare, validare, analiză vulnerabilități)
14.Implementare, testare și audit al infrastructurii PKI dezvoltate. Prezentare finală		
Bibliografie 1. Shafi Goldwasser, Mihir Bellare - Lecture Notes on Cryptography, 2001 2. Kevin D. Mitnick, W.L. Simon , “The Art of Deception: Controlling the Human Element of Security” , 2003 3. Stallings W.- Cryptography and Network Security, Principles and Practice –, Third Edition, Prentice Hall,2003 4. A.R. Martinez, R.F. Lopez, F.P. Garcia, “Architectures and Protocols for Secure Information Technology Infrastructures”, IGI Global, 2013 5. D. Antonucci, “The Cyber Risk Handbook. Creating and Measuring Effective Cybersecurity Capabilities.”, Wiley, 2017		

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei sunt elaborate în concordanță cu direcțiile actuale de cercetare și dezvoltare din domeniul securității comunicațiilor, criptografiei aplicate și protecției infrastructurilor distribuite. Tematica privind protocoalele de securitate la nivel rețea, transport și aplicație (IPSec, TLS/SSL, SSH, VPN), infrastructurile PKI, mecanismele de autentificare și auditarea securității reflectă standardele și bunele practici promovate de comunitatea academică și organizațiile profesionale din domeniul IT&C și securității cibernetice. Conținuturile sunt corelate cu evoluțiile tehnologice actuale (sisteme distribuite, cloud, comunicații securizate, autentificare centralizată), asigurând relevanța profesională a absolvenților pe piața muncii.

9. Evaluare

Tip de activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
9.1. Curs	Evaluarea are în vedere următoarele categorii de cunoștințe: - cunoștințe generale și cunoștințe de detaliu, evaluate printr-o examinare orală (discuție) cuprinzând întrebări orientate spre noțiunile cheie predate - utilizarea noțiunilor teoretice, evaluate într-un context dat sau pe o aplicație concretă	Examinare scrisă/orală; participare activă la activitățile de curs	50%
9.2. Laborator	Evaluarea are în vedere următoarele categorii de cunoștințe: - cunoștințe generale și cunoștințe de detaliu, evaluate printr-o examinare orală (discuție) cuprinzând întrebări orientate spre înțelegerea conceptelor generice ale standardelor și protocoalelor de securitate; înțelegerea diverselor tehnici folosite în standardele de securitate, - aplicarea conceptelor de securitate din protocoalele analizate, în contextul realizării unor standard.	Evaluarea temelor, activităților adiționale; Evaluarea activității la laborator; Participarea activă la activitățile de laborator	50%
9.3. Standard minim de performanță			
Pentru obținerea notei minime de promovare (5), studentul trebuie să demonstreze următoarele competențe minimale: • Însușirea noțiunilor fundamentale privind principiile securității informației (confidențialitate, integritate, disponibilitate); • Cunoașterea mecanismelor de bază ale criptografiei simetrice și asimetrice; • Utilizarea unui mediu de simulare sau virtualizare pentru implementarea unui mecanism de securizare (ex. conexiune VPN, configurare TLS sau generare certificat digital); • Demonstrarea capacității de configurare elementară a unui protocol securizat.			

Data completării
20.09.2025

Titular de disciplină
Conf.univ.dr. Alin-Daniel MUNTEANU

Data avizării în departament
26.09.2025

Director de departament
Conf.univ.dr. Victoria IORDAN